

Kalifikatzea versus ebaluatzea

Ikasleen lana kalifikatzea, notak jartzea da normalean egin ohi dena. Besterik da ebaluatzea horien lana eta esfortzua, zer neurritan lortu dituzten jarritako helburuak.

Ikasleen lana baloratzeko moduez arituko gara sekuentzia honetan. Bertan ariketa hauek egin ditzakezu:

- Audioa entzun eta horren ulermenarekin lotutako galderei erantzun.
- Gaiaren inguruan iritzia eman eta argudiatu.
- Testuan bizkaieraz dauden zenbait aditz euskara batuan jarri.
- Entzundako pasarte batzuetako testua osatu, hitz egokiena aukeratuz.

Ulertu al duzu irratsaioa?

Entzun Eli Larrinagaren hausnarketa eta esan ondorengo esaldiak bat datozen entzundakoarekin.

	Egia	Gezurra
Eli Larrinaga irakaslearentzat ebaluatzea eta kalifikatzea, hitzak hitz, oso antzekoak dira.		
Kalifikatzeak lotura handia du notekin, zenbakiak jartzearekin.		
Ebaluatzea garrantzizkoagoa eta errazagoa da kalifikatzea baino.		
Ebaluazioak ikasleari ikasprozesuan laguntzeaz gain, irakaslearentzat ere lagungarri izan behar luke.		
Ebaluatzea kalifikatzea baino askoz konplexuagoa da, elementu gehiago hartu behar dira kontuan.		
Elik bat egiten du ikastetxe batzuk azterketa-proba batzuei egindako boikotarekin.		
Esku artean dituen azterketak zuzentzerakoan, agian Elik ez du jakingo kalifikatzen ala ebaluatzen ari den.		

Komentatu puntu hauek lagun batekin:

- Eli Larrinagak dioena kontuan hartuta, zure ustez zer da nagusi hezkuntza-sisteman: kalifikazioa ala ebaluazioa?
- Garai batetik hona hobetu al da ikasleak baloratzeko sistema? Zertan hobetu da?
- Nola hobetuko zenuke balorazio-metodo hori?

Aditza bizkaieratik batura

Eli Larrinagak mendebaldeko euskaraz, bizkaieraz, egiten du berba. Hemen duzu bere gogoetako pasarte bat. Jarriko al zenituzke berak esandako aditz batzuk euskara batuan, dagokien loturarekin. Erreparatu esaldietako osagaiei aditza errazago ondorioztatzeko. Nahi baduzu, hemen dituzu aditz-taulak euskara batuan eta bizkaieraz kontsultatzeko.

Ebaluatu ala kalifikatu deitu **dautsat** _____ gaurkoari, eta kontu honegaz **natortzue** _____ azterketa-garaian sartuta **gagozelako** _____ bete-betean. Ikasteko sasoian **dagozanek** _____ Otik 10era bitarteko neurria daukan generoa etxeratuko **dabe** _____. Zenbakiak berba bihurtuz gero, bikainak, oso ongiak, ez-nahikoak eta konpainia guztia. Horrek notak dira, kalifikazio hutsak; baina gauza bat da kalifikatzea eta beste bat ebaluatzea, ebaluatzetik kalifikatzera aldea dagoelako.

Kalifikatzea erraz azaltzeko, ikasle batek egin **dauan** _____ ariketa, proba edo azterketari nota, zenbakia ipintzea da; dezimal bakoa edo gura beste dezimal dituen. Azken epaia eta listo! Ebaluatzea, ostera, kontu sakonagoa **dogu** _____. Ebaluatzeak ikasle bakoitzak ikasturtean zehar, edo lauhilekoan, edo azken astean edo gura **dozuen** _____ denboran, ikasle bakoitzak zer lorpen egin dauen jakitea eta baloratzea da ebaluazioa. Prestakuntza-aldiaren hasieran ezarritako helburuak bete **dauzan** _____ ala ez; aurrera egin dauen ala ez, eta ez badu egin zergatik gertatu den hori aztertu eta erabakiak hartu beharko dira.

Testua osatzen

Hemen duzu Larrinaga irakaslearen gogoetako pasarte batzuk. Hutsuneak bete behar dituzu, hitz egokia aukeratuz. Falta diren hitzak lexikoarekin lotuak, lokailuak, esamoldeak edo elementu morfosintaktikoak dira.

Kalifikatzea erraz azaltzeko, ikasle batek egin dauen (duen) ariketa, 1 _____ edo azterketari nota, zenbakia ipintzea da. Azken epaia eta listo! Ebaluatzea, 2 _____, kontu sakonagoa dogu (dugu), eta serioagoa, eta garrantzitsuagoa eta ondo egiteko gaxagoa (zailagoa) baina, bai ala bai, 3 _____. Ebaluatzeak ikasle bakoitzak ikasturtean zehar, edo lauhilekoan edo gura dozuen (dutzen) denboran barruratu dauzan (dituen) ezagutzak, 4 _____, jarrerak eta balioak jarraitzea dakar; 5 _____ ikasle bakoitzak zer lorpen egin dauen (duen) jakitea eta baloratzea da ebaluazioa. Prestakuntza-aldiaren hasieran 6 _____ bete dauzan (dituen) ala ez; aurrera egin dauen (duen) ala ez, eta ez badu egin zergaitik gertatu den hori aztertu eta erabakiak hartu beharko dira. Zalantzak zalantza, 7 _____. Gurean ebaluazioa aipatzeak azterketak, notak, rankingak, LOMCE, azken probak eta antzekoak dakar (dakartza) askoren burura. Ez hori bakarrik; 8 _____, automatikoki eragiten dau (du) ezetza, kontrako erantzun sutsua. Hainbat ikastetxetan boikota egiten hasi dira eta aitortu behar dautsuet (dizuet) kostatu egiten jatala (zaidala) 9 _____ hori ulertzea. Hezkuntzaren esparruan 10 _____ egingo dogu aurrera ez badakigu non eta zelan gagozan (gauden); hori jakiteko, 11 _____. Eta ez bakarrik ikasleak, baita irakasleak be (ere).

(1) kexa froga proba	(4) asmakizunak gaikuntzak trebetasunak	(7) goazen gunera gatozen mamira ekin dieaziogun	(10) batera nekez nekatuik
(2) halaber ostera hortaz	(5) era berean, horren harira, hau da,	(8) hain zuzen ere gainera horregatik	(11) ebaluatu egin behar da ebaluatzea dagi ebaluatzen da
(3) egin beharrekoa egin beharrean egitekotan	(6) ezarritako helburuak jarri diren lehiak ikusitako aurrerapenak	(9) harrera jarrera egoera	

Erantzunak

	Egia	Gezurra
Eli Larrinaga irakaslearentzat ebaluatzea eta kalifikatzea, hitzak hitz, oso antzekoak dira.		✓
Kalifikatzeak lotura handia du notekin, zenbakiak jartzearekin.	✓	
Ebaluatzea garrantzizkoagoa eta errazagoa da kalifikatzea baino.		✓
Ebaluazioak ikasleari ikasprozesuan laguntzeaz gain, irakaslearentzat ere lagungarri izan behar luke.	✓	
Ebaluatzea kalifikatzea baino askoz konplexuagoa da, elementu gehiago hartu behar dira kontuan.	✓	
Elik bat egiten du ikastetxe batzuk azterketa-proba batzuei egindako boikotarekin.		✓
ESKU artean dituen azterketak zuzentzerakoan, agian Eli ez du jakingo kalifikatzen ala ebaluatzen ari den.	✓	

Aditza bizkaieratik batura

Ebaluatu ala kalifikatu deitu dautsat (diot) gaurkoari, eta kontu honegaz natortzue (natorkizue) azterketa-garaian sartuta gagozelako (gaudelako) bete-betean. Ikasteko sasoiari dagozanek (daudenek) Oti 10era bitarteko neurria daukan generoa etxeratuko dabe (dute). Zenbakiak berba bihurtuz gero, bikainak, oso ongiak, ez-nahikoak eta konpainia guztia. Horrek notak dira, kalifikazio hutsak; baina gauza bat da kalifikatzea eta beste bat ebaluatzea, ebaluatzetik kalifikatzera aldea dagoelako.

Kalifikatzea erraz azaltzeko, ikasle batek egin dauan (duen) ariketa, proba edo azterketari nota, zenbakia ipintzea da; dezimal bakoa edo gura beste dezimal dituen. Azken epaia eta listo! Ebaluatzea, ostera, kontu sakonagoa dogu (dugu). Ebaluatzeak ikasle bakoitzak ikasturtean zehar, edo lauhilekoan, edo azken astean edo gura dozuen (dutzen) denboran, ikasle bakoitzak zer lorpen egin dauan (duen) jakitea eta baloratzea da ebaluazioa. Prestakuntza-aldiaren hasieran ezarritako helburuak bete dauzan (dituen) ala ez; aurrera egin dauan (duen) ala ez, eta ez badu egin zergaitik gertatu den hori aztertu eta erabakiak hartu beharko dira.

Transkripzioa

ELI LARRINAGA. Ebaluatu ala kalifikatu deitu dautsat (diot) gaurkoari, eta kontu honegaz natortzue (natorkizue) azterketa-garaian sartuta gagozelako (gaudelako) bete-betean. Ortueta bagilean (ekanean) lekak, kalabazinak, letxugak, kipulak eta lehen piper berde goxoak batzen diren antzera, ikasteko sasoiari dagozanek (daudenek) uzta etxeratuko dabe (dute) S. Juan edo luze jota S. Pedrotarako. Oti 10era bitarteko neurria daukan generoa etxeratuko dabe (dute). Zenbakiak berba bihurtuz gero, bikainak, oso ongiak, ez-nahikoak eta konpainia guztia. Horrek (horiek) notak dira, kalifikazio hutsak; baina gauza bat da kalifikatzea eta beste bat ebaluatzea. Horrexegaitik, izenburuan ala ipini dot (dut) bien artean: ebaluatu ala kalifikatu, azpimarratuta beltzez eta maiuskulaz joan beharko litzatekeen "ala". Zergaitik? Ebaluatzetik kalifikatzera aldea dagoelako.

Kalifikatzea erraz azaltzeko, ikasle batek egin dauan (duen) ariketa, proba edo azterketari nota, zenbakia ipintzea da; dezimal bakoa edo gura beste dezimal dituen. Azken epaia eta listo! Ebaluatzea, ostera, kontu sakonagoa dogu (dugu), eta serioagoa, eta garrantzitsuagoa eta ondo egiteko gatzagoa (zailagoa); baina, bai ala bai, egin beharrekoa.

Ebaluatzeak ikasle bakoitzak ikasturtean zehar, edo lauhilekoan, edo azken astean edo gura dozuen (dutzen) denboran barruratu dauzan (dituen) ezagutzak, trebetasunak, jarrerak eta balioak jarraitzea dakar; hau da, ikasle bakoitzak zer lorpen egin dauan (duen) jakitea eta baloratzea da ebaluazioa. Prestakuntza-aldiaren hasieran ezarritako helburuak bete dauzan (dituen) ala ez; aurrera egin dauan (duen) ala ez, eta ez badu egin zergaitik gertatu den hori aztertu eta erabakiak hartu beharko dira.

Aspaldi ezagutzen dotan (dudan) pertsona zentzudun batek aurreko batean zioskun ebaluazioa egokia izateko formatiboa izan behar dela; hau da, ikasleari lagundu egin behar dautsola (diola) ikaskuntza-prozesuan. Eta nik zentzudunari gaineratuko neuskio (nioke): ez bakarrik ikasleari, irakasleari laguntzeko be balio behar leuke (luke) ebaluazioak.

Maiatzeko azken barikuan lagun baten mezua heldu jatan (zitzaidan). Hauxe ziotan "Gaur esaldi bat irakurri det (dut) eta zurekin akordatu naiz". Esaldia ordura arte egundo entzun bako Robert Heinlein idazle estatubatuarrena da. Holantxe dino (dio): When one teaches, two learn; hau da, betek irakasten duanean (duenean), bik ikasi egiten dabe (dute). Bi horrek badakizu nortzuk diren: bata ikaslea eta bestea irakaslea. "Ze onal!" pentsatu neban (nuen), hori bai hori kiloko egia. Irakasle-zereginetan nabilenetik urtero bizi izan dot eta inoiz zalantza be eragin dausta (dit): ez ete (ote) dodan (dudan) nik ikasleengandik gehiago ikasten, eurak nik azaldukoetatik baino.

Zalantzak zalantza, gatozen mamira. Gurean ebaluazioa aipatzeak azterketak, notak, rankingak, LOMCE, azken probak eta antzekoak dakar (dakartza) askoren burura. Ez hori bakarrik, gainera automatikoki eragiten dau (du) ezetza, kontrako erantzun sutsua. Hainbat ikastetxetan boikota egiten hasi dira eta aitortu behar dautsuet (dizuet) kostatu egiten jatala (zaidala) jarrera hori ulertzea. Hezkuntzaren esparruan nekez egingo dogu aurrera ez badakigu non eta zelan gagozan (gauden); hori jakiteko, ebaluatu egin behar da. Eta ez bakarrik ikasleak, baita irakasleak be (ere). Ebaluazioa hobekuntza ekarri daiken (dezakeen) baliabide moduan hartu beharko geunke (genuke), ez derrigor ezarritako gurutze bide moduan. Halan izateko, bi gauza dira derrigorrezko: lehenengo, hezkuntza-komunitate osoak adostutako tresnak eta prozedurak eta, bigarrena, aurrekoagaz (aurrekoarekin) batera, pedagogia; hau da, azaldu egin behar da zer egingo dan, zelan, zergaitik eta zertarako. Esango neuke azalpen aldetik makal gabiltzala.

Eli, amaitzen joateko ordua dozu. Besteak beste, Gabon ostetik hona bitamina-iturri izan dozuen (dituzun) ikasleen ebaluazioa osatu barik (gabe) daukazulako. Hamarretik lau puntuko balioa daukan (duten) proba idatziak dozuz (dituzu) zuzentzeko, 187 proba guztira eta bakoitzean 8 galdera, beraz atera kontuan. Hori bai: Ikerrek galdera guztiei ondo erantzun badautsa (baditu) ea zelan demontre konpontzen zaren ezarri dozun ebaluazio-sistemaren arabera jakogon (dagokion) 10 eta pikoko nota ipinteko. Ordenagailuak ez dautsu itxiko (dizu utziko); ebaluazioaren eta kalifikazioaren arteko istilua izan daikezu (dezakezu), eta halan bada poztu egingo zara. Askok, gainera.

ESATARIA. Suspentso asko jartzen dituzu, Eli?

ELI LARRINAGA. Hara! Hementxe mahain gainean daukaz azterketak. Carmen Agües entzuten nengoen bitartean, zuzenketari ekin dautsat (diot), eta momentuz, fenomeno noa.

ESATARIA. A, bai. Suspendorik gabe.

ELI LARRINAGA. Bat, bat bakarra.

Testua osatzen

Kalifikatzea erraz azaltzeko, ikasle batek egin dauan (duen) ariketa, (proba) edo azterketari nota, zenbakia ipintzea da. Azken epaia eta listo! Ebaluatzea, (ostera), kontu sakonagoa dogu (dugu), eta serioagoa, eta garrantzitsuagoa eta ondo egiteko gatzagoa (zailagoa) baina, bai ala bai, (egin beharrekoa).

Ebaluatzeak ikasle bakoitzak ikasturtean zehar, edo lauhilekoan edo gura dozuen (dutzen) denboran barruratu dauzan (dituen) ezagutzak, (trebetasunak), jarrerak eta balioak jarraitzea dakar; (hau da,) ikasle bakoitzak zer lorpen egin dauan (duen) jakitea eta baloratzea da ebaluazioa. Prestakuntza-aldiaren hasieran (ezarritako helburuak) bete dauzan (dituen) ala ez; aurrera egin dauan (duen) ala ez, eta ez badu egin zergaitik gertatu den hori aztertu eta erabakiak hartu beharko dira.

Zalantzak zalantza, (gatozen mamira). Gurean ebaluazioa aipatzeak azterketak, notak, rankingak, LOMCE, azken probak eta antzekoak dakar (dakartza) askoren burura. Ez hori bakarrik; (gainera), automatikoki eragiten dau (du) ezetza, kontrako erantzun sutsua. Hainbat ikastetxetan boikota egiten hasi dira eta aitortu behar dautsuet (dizuet) kostatu egiten jatala (zaidala) (jarrera) hori ulertzea. Hezkuntzaren esparruan (nekez) egingo dogu aurrera ez badakigu non eta zelan gagozan (gauden); hori jakiteko, (ebaluatu egin behar da). Eta ez bakarrik ikasleak, baita irakasleak be (ere).